

OSNOVNA ŠOLA BELOKRANJSKEGA ODREDA SEMIČ

OPIS POKLICA

Strojni tehnik

PREDMET: DIE

KAZALO

str. 3	.....Uvod
str. 4	.....Kaj delavec običajno dela
str. 5	.....Delovna področja
str. 6	..Delovni pripomočki, materiali, dokumenti
str. 7	.....Izdelki in storitve
str. 8	.....Potrebna znanja, spretnosti in veščine
str. 9	.....Psihofizične sposobnosti
str. 10	.....Interesi in osebne lastnosti
str. 11	.....Razmere za delo
str. 12	..Nevarnosti, poškodbe pri delu in zaščita
str. 13	.....Zaključek
str. 14	.....Viri in literatura

UVOD

Za opis poklica strojnega tehnika sem se odločil zato, ker je tale poklic zanimiv in zato ker se bom tudi jaz šolal za strojnega tehnika.

KAJ DELAVEC OBIČAJNO DELA

Delovna področja, ki jih opravlja strojni tehnik, so izjemno raznovrstna in široka. Tako se strojni tehnik lahko ukvarja s konstruiranjem in projektiranjem (projektiranje posameznih strojnih delov, orodij in priprava za proizvodnjo), izdeluje in uporablja tehnično in tehnološko dokumentacijo ter jo ureja in arhivira z uporabo modernih pripomočkov, snuje in konstruira enostavne elemente, podsklope in naprave. Upravlja in nastavlja numerično vodene obdelovalne in druge stroje ter naprave ter izvaja tehniške, tehnološke in druge meritve z enostavnimi in zahtevnimi pripomočki. Pri svojem delu lahko vodi skupino pri proizvodnji, vzdrževalnih, servisnih in drugih dejavnostih, lahko vodi tudi manjše samostojno podjetje. Pogosto pripravlja proizvodno-tržne parametre, skrbi za zagotavljanje varstvenih ukrepov in varstva okolja, komunicira s strankami in lahko uči tudi praktični pouk.

DELOVNA PODROČJA

Strojni tehnik je lahko zaposlen v vseh industrijskih dejavnostih, obrti, trgovini, pa tudi v nekaterih negospodarskih dejavnostih. Lahko se ukvarja z vsemi deli, ki so opredeljena kot njegova običajna dela. Na svojem delovnem področju obvlada računalniške tehnike risanja, branje tehnične, tehnološke in druge dokumentacije; zna oblikovati pisno dokumentacijo z računalnikom in pozna principe delovanja mehanskih, hidravličnih, električnih, elektronskih in drugih krmilnih sistemov. Usposobljen je za sodelovanje v skupinah ter pozna pomen tehničnih predpisov in standardov. Pri svojem delu mora znati komunicirati v maternem in vsaj enem tujem jeziku, poznati osnove ekonomike in podjetništva ter predpise o varstvu pri delu in varstvu okolja.

DELOVNI PRIPOMOČKI, MATERIALI, DOKUMENTI

Pri svojem delu uporablja različna orodja, stroje in naprave. V zadnjem času pa je glavni delovni pripomoček strojnega tehnika računalnik, na katerem snuje in konstruira enostavne elemente, podsklope in naprave z uporabo standardnih in nestandardnih elementov. Osnovni materiali, ki jih uporabljajo strojni tehniki, so legirana in nelegirana jekla, barvaste kovine, litine, bele kovine in specialna jekla. Pri svojem delu uporablja tudi zaščitna sredstva, če je to potrebno. Kot dokumente uporablja tehnične risbe, delovne naloge, garancijske liste, ateste in podobno.

IZDELKI IN STORITVE

Izdelki strojnega tehnika so skonstruirani enostavni elementi, podsklopi in naprave za uporabo standardnih in nestandardnih elementov. Kot storitev šteje tudi vodenje različnih opravil in vzdrževalnih del.

POTREBNA ZNANJA, SPRETNOSTI IN VEŠČINE

Strojni tehnik je pri svojem delu usposobljen za samostojno delo. Obvladati mora računalniško tehniko, znati oblikovati pisno dokumentacijo z računalnikom, poznati osnovne vrste obdelovalnih, procesnih, montažnih in drugih tehnologij, poznati osnove konstruiranja in dimenzioniranja ter zelo dobro poznati pomen tehničnih predpisov in standardov.

PSIHOFIZIČNE SPOSOBNOSTI

Strojni tehnik opravlja svoje delo večinoma v zaprtih in urejenih delovnih prostorih. Redkeje je potrebno delo opravljati tudi na prostem (razne montaže, prevzem blaga), posamezne delovne naloge pa so vezane tudi na delo v težjih pogojih (v vročini, prahu, večji koncentraciji plinov). Najpomembnejše psihofizične sposobnosti za uspešno delo v poklicu strojnega tehnika so: smisel za tehnične in mehanične probleme, sposobnosti prostorskega predstavljanja, splošna iznajdljivost, smisel za reševanje matematičnih problemov, razlikovanje barv in smisel za risanje.

INTERESI IN OSEBNOSTNE LASTNOSTI

Strojni tehnik je odgovoren za svoje delo, samoiniciativen, iznajdljiv, sposoben presoje v novonastalih situacijah. Pri svojem delu mora biti komunikativen, znati mora presoditi kaj se od njega pričakuje, svoje delo mora kvalitetno opraviti. Pripravljen mora biti sodelovati v skupinah in imeti tudi interes za samousposabljanje.

RAZMERE ZA DELO

Strojni tehnik svoje delo opravlja večinoma v zaprtih in urejenih delovnih prostorih, v prisotnosti drugih, pogosto v dveh ali celo v treh izmenah. Obvladati mora telesne aktivnosti, ki so pomembne za varno opravljanje dela, metode ter postopke za racionalno uporabo energije, materiala in časa.

NEVARNOSTI, POŠKODBE PRI DELU IN ZAŠČITA

Delo strojnega tehnika običajno fizično ni zahtevno. Zaradi natančnosti pri delu pa se zahteva zdrav vid, sluh in spretne roke. Imeti mora tudi zdravo hrbtenico, ker je delo v precejšnji meri povezano s sedenjem ter rahlo upognjeno držo. Zaščitna sredstva se uporabljajo občasno, če to zahtevajo delovne razmere.

ZAKLJUČEK

Ko sem pisal tole seminarsko nalogo sem spoznal veliko lastnosti poklica strojnega tehnika. Spoznal sem kaj lahko pričakujem v tem poklicu.

VIRI IN LITERATURA

<http://www.iskanjedela.si/slo/Ncips/OpisiPoklicev/TehnikZaStrojnistvo.pdf>